

El pare Estat ens abandona

A firmen orgullosos que és el país on qualsevol pot arribar algun dia a president, un lloc en el qual tothom té, encara que només sigui durant un segon en la vida, l'oportunitat de ser ric i famós, de fer el seu primer milió de dòlars. És el món dels somnis, de les grandeses, de Hollywood, la terra promesa on tot és possible. Però no per a tothom.

Uns 26 milions de nord-americans malviuen fora del circuit laboral. La meitat d'aquests marginats s'acullen a programes d'assistència familiar i 6 milions reben ajudes com a mutilats i gent gran.

Van ser els demòcrates els qui fa 61 anys van implantar aquest sistema de seguretat social conegut com *welfare* i ara serà també un president demòcrata qui pràcticament deixarà el sistema d'ajut reduït al no res.

Durant la campanya per les presidencials del 1992, Bill Clinton va prometre reformar aquest sistema que a ningú no se li amaga que és imperfecte i que en alguns casos fins i tot pot resultar contraproductiu per alguns beneficiats que n'han fet una forma de vida. Al llarg d'aquests quatre anys, Clinton ha rebutjat dos projectes de reforma que qualificava d'injustos i cruels per als sectors menys afavorits del país. Ara que vénen les eleccions el mateix president accepta el risc de ser

considerat insensible. Conquerir vots als republicans de Bob Dole és més útil que fer-se popular entre un sector de la població que majoritàriament no va a les urnes.

Aquests dies a la Casa Blanca hi ha hagut seriosos enfrontaments entre els consellers presidencials. Als maldecap per la seguretat dels Jocs i l'explosió de l'avió de la TWA, s'hi ha afegit el debat sobre el *welfare*, però Clinton —amb un partit també dividit com s'ha comprovat en la votació del Congrés— vol alliberar “la gent atrapada en el sistema d'assistència social i fer-la entrar —ha dit— en el món del treball i la independència”.

Sempre s'ha afirmat que els Estats Units és el paradigma de la societat capitalista, però des que Ronald Reagan i la seva sòcia britànica Margaret Thatcher pregonaven les virtuts neoliberals, han passat moltes coses. Fins i tot els demòcrates guanyaven fa quatre anys i amb ells renaixia

l'esperança que —malgrat l'enemic comunista fos humiliat— el capitalisme amb rostre humà no permetria que la humiliació s'apliqués als sectors menys afavorits de la societat nord-americana. Tot ha estat molt diferent, i el capital ha ensenyat la seva autèntica cara. El sistema necessita retroalimentar-se i ho fa amb autocomplaença. La marginació no organitzada, amb líders deprimits i partits o sindicats en hores baixes, no són ja un rival a considerar.

Les xifres han fet canviar Clinton. 55.000 milions de dòlars estalviats en els pròxims cinc anys són un bon pessic.

A canvi d'això, el pare Estat desapareix de la vida de 26 milions de nord-americans. El ciutadà ha de tornar a ser l'individu “independent” i aprendre a desenvolupar-se en la selva on sempre continuarà guanyant el més fort. No s'hi val a ser mutilat, immigrant, jove, vell, malalt, pobre, dona o nen... tothom ha de ser conscient que el que no faci per si mateix ningú no té l'obligació de fer-li-ho. La premsa liberal ofereix aquests dies tot tipus de reportatges sobre famílies, nenes, avis o malalts que sense la petita ajuda social estan condemnats a una mort segura.

A la Nova York turística que tots coneixem (Manhattan) ja és difícil veure captaires i *homeless* (rodmons) pels carrers, gràcies a la política de neteja urbana feta per l'alcalde republicà i gairebé neofeixista

Rudolf Giuliani. Però malgrat el maquillatge, la marginació augmenta dia a dia.

La que s'anomena la capital del món ha estat aquests últims anys un autèntic laboratori del que ara es pot esdevenir a tot el país. S'han tancat centres socials, menjadors populars, s'han reduït els programes d'ajut als immigrants i tancat escoles de barri escanyades sense subvenció pública.

Els Estats Units semblen molt lluny, però com totes les modes, aquesta també arribarà a la vella Europa, on ja s'estan posant les bases per copiar els comportaments dels legisladors nord-americans. No hi ha govern europeu que no parli de desmuntar l'anomenat estat del benestar i reformar la seguretat social i el sistema de pensions.

No som capaços de veure que el pare Estat, que contribuïm cada dia a engrair: ens abandona? ■

VICENÇ LOZANO

*“Bill Clinton vol alliberar
la gent atrapada
en el sistema
d'assistència social
i fer-la entrar —segons
ha dit— en el món del
treball i de la
independència.”*